

DOI:10.33617/2522-9680-2021-3-67
УДК 339.13.017:615.26.[(477)]

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ У ДЕРМАТОЛОГІЇ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ (ПОВІДОМЛЕННЯ I)

- В. О. Тарасенко, к. фарм. н., доц., ст. викл. каф. військ. фармац.
- Т. В. Приходько, к. фарм. н., доц., доц. каф. військ. фармац.
- О. Ф. Кучмістова, к. біол. н., доц., проф. каф. військ. фармац.
- А. М. Соломенний, к. фарм. н., доц., доц. каф. військ. фармац.
- О. В. Плешкова, к. фарм. н., проф., ст. виклад. каф. військ. фармац.
- О. В. Белозорова, к. фарм. н., нач. наук.-орг. відділу
- Д. В. Дроздов, к. фарм. н., доц. каф. військ. фармац.
- *Українська військово-медична академія, м. Київ*

Актуальність

Незважаючи на прогрес медицини, лікування ран та ранової інфекції залишається актуальною проблемою сучасності. Значущість цієї проблеми пояснюється і тим, що уявлення про рановий процес систематично змінюються у міру розвитку медицини і суміжних з нею дисциплін [7, 11].

Під час проведення операції Об'єднаних сил (антитерористичної операції) (ООС/АТО) незаконними збройними формуваннями застосовуються сучасні види важкої зброї, зокрема й заборонені летальні засоби військової боротьби, що зумовлює зростання питомої ваги вогнепальних та комбінованих поранень у структурі санітарних втрат до 75 %. У 28 % випадків це призводить до гнійно-інфекційних ускладнень та обумовлює збільшення тривалості лікування (за даними проф. Заруцького Я. Л. та проф. Білого В. Я.) [1, 2].

Удосконалення способів лікування ранового процесу на етапах медичної евакуації поранених складною багатогранною проблемою. Це повною мірою стосується розширення асортименту препаратів для місцевого лікування ран, які виникають під час проведення операції ООС/АТО [2].

Очевидна актуальність проблеми істотно покращання забезпечення частин та закладів військово-медичної служби сучасними ранозагоювальними засобами потребує принципово нових теоретико-прикладних підходів та завдань щодо її вирішення. Підґрунтям вибору напрямків та завдань наукових досліджень став комплексний підхід до складової проблеми – розробки вітчизняних комбінованих лікарських засобів (ЛЗ) місцевої дії з високими клінічними властивостями,

що забезпечить високий рівень надання медичної допомоги як у цивільній, так і військовій системі охорони здоров'я, та матиме позитивний вплив на загальний рівень безпеки держави [1, 8, 10].

Метою даної роботи було проведення комплексного маркетингового дослідження сучасного стану фармацевтичного ринку лікарських засобів для застосування у дерматології щодо доцільності створення комбінованих ЛЗ для лікування ран.

Матеріали та методи дослідження

Розробка стратегії створення та подальшого впровадження нових ЛЗ обумовила необхідність проведення комплексного маркетингового дослідження сучасного стану фармацевтичного ринку.

Матеріалами для дослідження слугували інформаційно-пошукова система «Державний реєстр лікарських засобів України» [5], «Державний формуляр лікарських засобів України» [4], довідник Компендіум [6] та офіційні дані аналітичної системи «Фарм Експлорер» компанії Проксима Ресерч Україна. В основу досліджень покладена класифікаційна система лікарських засобів АТС (Anatomical Therapeutic Chemical classification system) [6].

При проведенні досліджень використано загальнонаукові та системно-оглядові методи інформаційного пошуку: бібліографічний, документальний, контент аналіз, метод порівняння, системного аналізу, маркетингових досліджень.

Методологія маркетингових досліджень передбачала системний підхід до аналізу характеристик фармацевтичного ринку, а саме: структури асортименту, що включав аналіз кількості та питомої ваги виробників, різноманітності форм

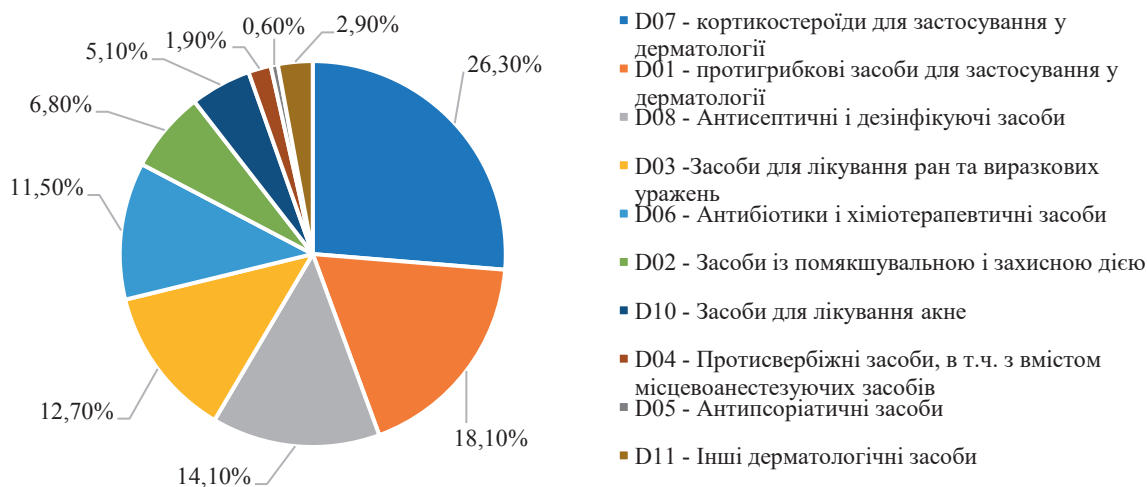

Рис. 1. Сегментація ЛЗ групи D за класифікаційною системою АТС

випуску, а також цінового діапазону для даної групи препаратів.

Результати дослідження та їх обговорення

На першому етапі дослідження на основі аналізу даних довідника Компендіум та Державного Реєстру ЛЗ України нами був сформований інформаційний масив асортименту зареєстрованих дерматологічних ЛЗ (станом на 1.02.2017 р.) – група D за АТС класифікацією, який містив 417 торгових назв. Розподіл дерматологічних ЛЗ за класифікаційною системою АТС представлено на рис. 1, з якого видно, що перше місце за питомою вагою займають ЛЗ підгрупи D07 «Кортикостероїди для застосування у дерматології» (26,3 %), друге – ЛЗ підгрупи D01 «Протигрибкові засоби для застосування у дерматології» (18,1 %).

Аналіз співвідношення часток дерматологічних ЛЗ вітчизняного та імпортного виробництва

засвідчив, що на фармацевтичному ринку України переважають препарати імпортного виробництва – 57,8 % (рис. 1).

Імпортні ЛЗ групи D надходили на фармацевтичний ринок України з 34 країн, серед яких значна частина належала Німеччині (20,4 %), Індії (16,2 %), Польщі (12,3 %), Хорватії (7,1 %), Швейцарії (6,3 %), Бельгії (5,2 %), Австрії (4,8 %) та Угорщині (4,2 %) (рис. 2). Країни, які поставляли до 3-х найменувань, забезпечували 11,1 % від загальної кількості асортиментних позицій дерматологічних ЛЗ іноземного виробництва (Аргентина, Болгарія, Бангладеш, Естонія, Канада, Китай, Португалія, Словенія, США, Туреччина, Франція та інші) [35].

В Україні, станом на 1.02.2017 р., ЛЗ групи D випускали 38 фармацевтичних підприємств, лідерами за кількістю асортиментних позицій серед яких були ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарни-

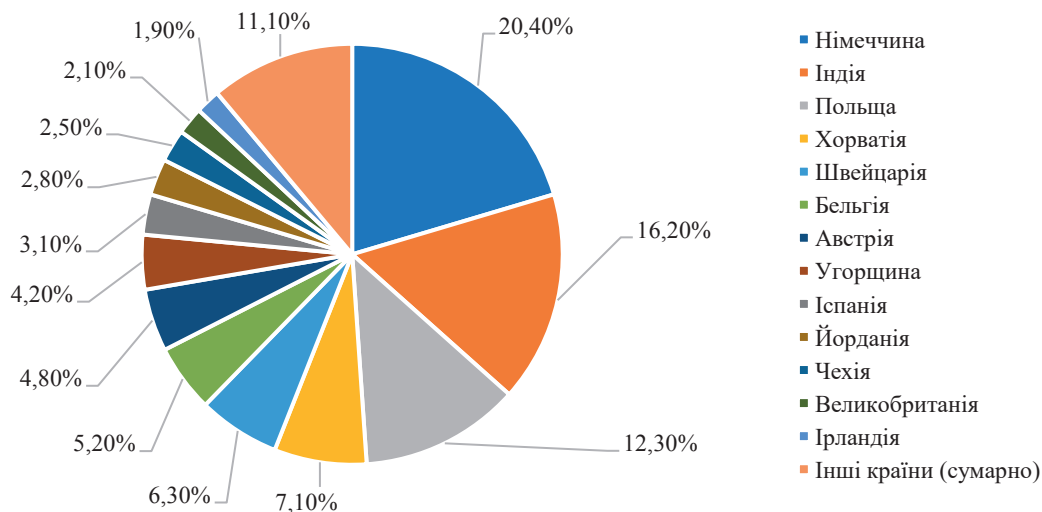

Рис. 2. Структура ринку імпортних дерматологічних ЛЗ залежно від країни-виробника

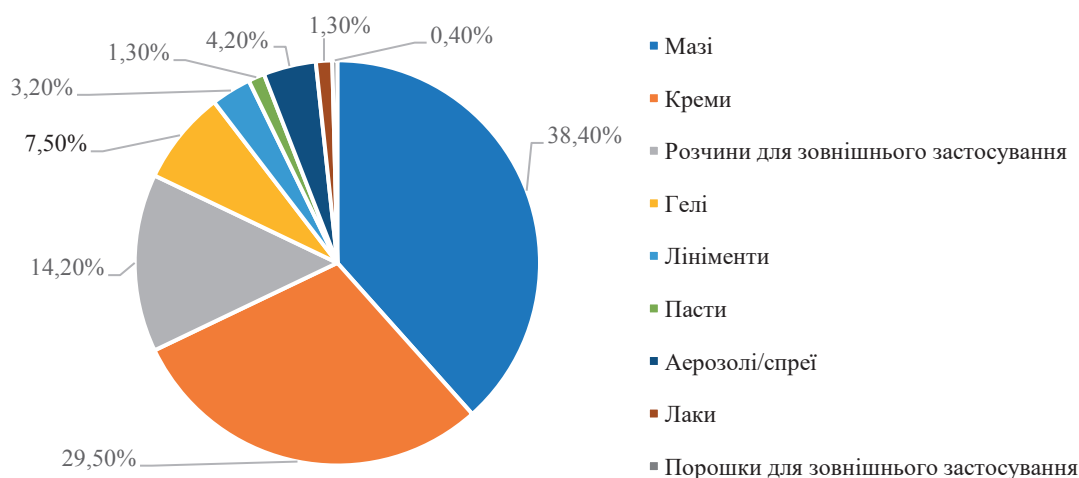

Рис. 3. Структура ЛЗ групи D залежно від виду лікарської форми

ця» (14 ЛЗ), ВАТ «Фітофарм» (13 ЛЗ), АТ «Лубнифарм» (13 ЛЗ), ПрАТ «Фармацевтична фабрика «Віола» (13 ЛЗ), Корпорація «Артеріум» (9 ЛЗ), ПАТ «Хіміко-фармацевтичний завод «Червона зірка» (8 ЛЗ).

Проведений аналіз дерматологічних ЛЗ залежно від виду ЛФ показав (рис. 3), що наявний асортимент переважно представлений мазями (38,4 %) і кремами (29,5 %). Значно меншими є частки таких ЛФ як розчини для зовнішнього застосування (14,2 %), гелі (7,5 %), а також аерозолі та спреї (4,2 %). Частка інших ЛФ коливається від 3,2 % (лініменти) до 0,4 % (порошки для нашкірного нанесення) [3, 9].

Наступним етапом дослідження стало детальне вивчення асортименту ЛЗ у підгрупах групи D, які використовуються для місцевого лікування гнійних інфекцій, а саме: підгрупа D03 – засоби для лікування ран та виразкових уражень;

підгрупа D04 – протисвербіжні засоби (в тому числі місцевоанестезуючі засоби); підгрупа D06 – антибіотики і хіміотерапевтичні засоби для застосування в дерматології; підгрупа D08 – антисептичні і дезінфікуючі засоби для застосування в дерматології.

Станом на початок 2017 року на фармацевтичному ринку нашої країни були присутні 53 ЛЗ підгрупи D03 «Засоби для лікування ран та виразкових уражень» (табл. 1) на основі 10 активних фармацевтичних інгредієнтів (АФІ) (четверте місце за питомою вагою серед ЛЗ групи D – 12,7 %).

Проведений аналіз засвідчив, що 24 ЛЗ даної підгрупи в якості АФІ містять декспантенол або його комбінації з хлоргексидином чи мірамістином. Українськими виробниками не випускаються ЛЗ на основі цинку гіалуронату та протеолітичних ферментів, проте спостерігається дублювання генеричних засобів з тривалою історією застосу-

Таблиця 1

Структура фармацевтичного ринку України підгрупи D03

Код АТС / Групи	Міжнародна непатентована назва	Кількість ЛЗ			
		Імпортні	Вітчизняні	Всього	
D03A Препарати, які сприяють загоєнню ран	D03A X03	Декспантенол	12	7	19
	D03A X11	Цинк гіалуронат	1	-	1
	D03A X12	Прополіс	-	2	2
	D03A X16	Метилурацил	1	1	2
	D03A X18	Препарати календули	1	4	5
	D03A X19	Препарати живокосту	1	2	3
	D03A X50	Інші препарати, в тому числі комбінації	5	10	15
	D03A X53	Декспантенол, комбінації	2	3	5
D03B Ферменти	D03B A	Протеолітичні ферменти	-	-	-
	D03B A01	Трипсин	-	1	1
Разом за підгрупу			23	30	53

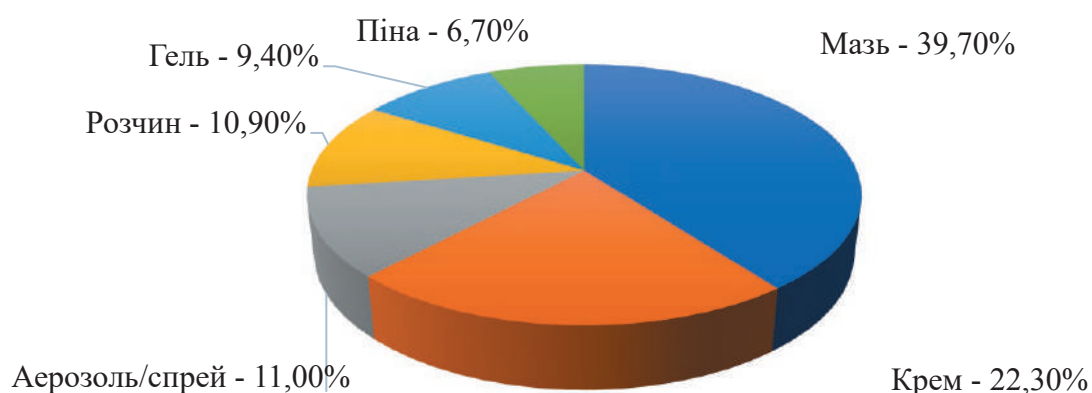

Рис. 4. Аналіз ЛЗ підгрупи D03 за формами випуску

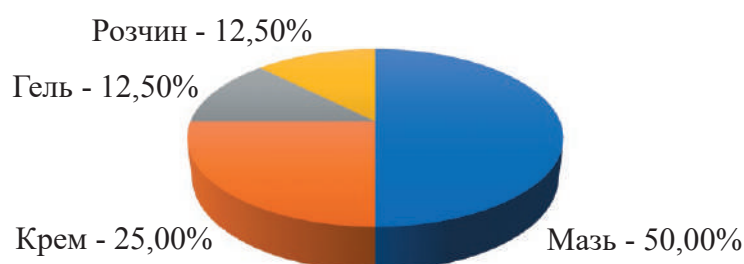

Рис. 5. Аналіз ЛЗ підгрупи D04 за формами випуску

вання – мазь та настоянка календули, мазь Левомеколь, настоянка прополісу [12].

У досліджуваній групі переважають ЛЗ вітчизняного виробництва – 56,6 %, які постачаються 21 виробником. Основними постачальниками імпортих ЛЗ підгрупи D03 є Німеччина, Австрія і Хорватія (відповідно 8, 4 та 3 найменування). Результати аналізу за формами випуску ЛЗ підгрупи D03 наведені на рис. 4.

Проведений аналіз складу ЛЗ підгрупи D03 залежно від кількості АФІ виявив домінування в даному сегменті монопрепаратів – 58,5 %. ЛЗ з вмістом комбінації двох АФІ становили 26,4 %, трьох АФІ – 11,3 %, а чотирьох і більше АФІ – лише 3,8 %.

Підгрупа D04 «Протисвербіжні засоби (в тому числі місцевоанестезуючі засоби)» є малочисель-

ною – містить 8 ЛЗ на основі 3 АФІ, з яких лише 3 (37,5 %) вітчизняного виробництва (табл. 2).

Вивчення структури даної підгрупи за формами випуску показало, що половина асортименту випускається у формі мазей (рис. 5).

Проведений аналіз складу ЛЗ підгрупи D04 залежно від кількості АФІ показав, що переважна більшість ЛЗ – 70,0 % є монопрепаратами.

ЛЗ підгрупи D06 «Антибіотики і хіміотерапевтичні засоби для застосування в дерматології» займали п'яте місце за питомою вагою серед ЛЗ групи D – 11,5 %. При проведенні дослідження зазначена підгрупа налічувала 48 ЛЗ на основі 11 АФІ (табл. 3), при цьому частка імпортих ЛЗ дорівнювала 58,3 %.

Результати аналізу демонструють домінування закордонних виробників у сегментах препаратів

Таблиця 2

Структура фармацевтичного ринку України підгрупи D04

Код АТС / Групи	Міжнародна непатентована назва	Кількість ЛЗ		
		Імпорти	Вітчизняні	Всього
D04A A Протисвербіжні засоби	D04A A13	2	-	2
	D04A A32	1	-	1
D04A B Місцевоанестезуючі засоби	D04A B01	2	1	3
	D04A X	-	2	2
Разом за підгрупу		5	3	8

Таблиця 3

Структура фармацевтичного ринку України підгрупи D06

Код АТС / Групи	Міжнародна непатентована назва	Кількість ЛЗ			
		Імпортні	Вітчизняні	Всього	
D06A Антибіотики для місцевого застосування	D06A A04	Тетрациклін	1	-	1
	D06A X01	Кислота фузидієва	6	-	6
	D06A X02	Хлорамфенікол	-	3	3
	D06A X07	Гентаміцин	1	1	2
	D06A X08	Тиротрицин	2	-	2
	D06A X09	Мупіроцин	2	-	2
	D06A X54	Неоміцин, комбінації	7	4	11
D06B A Хіміотерапевтичні засоби для місцевого застосування; Сульфаніламід	D06B A01	Сульфадіазинсрібла	3	-	3
	D06B A05	Сульфаніламід	3	7	11
	D06B A07	Сульфатіазол срібла	1	-	1
D06B X Інші хіміотерапевтичні засоби	D06B X01	Метронідазол	2	-	2
D06C Антибіотики в комбінації з хіміотерапевтичними засобами			-	5	5
Разом за підгрупу			28	20	48

на основі сучасних АФІ – кислоти фузидієвої, тиротрицину, мупіроцину, неоміцину, сульфадіазину та сульфатіазолу срібла. ЛЗ вітчизняного виробництва переважають у групах препаратів на основі хлорамфеніколу та сульфаніламідів. Основними країнами-імпортерами ЛЗ підгрупи D06 є Німеччина (19 % ЛЗ), Йорданія, Великобританія (8 %), Польща, Словенія, Хорватія (6 %). Лідерами серед українських виробників ЛЗ підгрупи D06 є АТ «Лубнифарм», а ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», ПАТ «Хіміко-фармацевтичний завод «Червона Зірка» [6].

Вивчення представлених на ринку ЛФ в підгрупі D06 показало, що основними формами випуску ЛЗ є мазі, креми та гелі, які сумарно забезпечують більше 70 % асортименту (рис. 6).

Проведений аналіз складу ЛЗ підгрупи D06

залежно від кількості АФІ показав, як і в попередніх підгрупах, що ЛЗ з вмістом одного АФІ забезпечують більше половини представленого асортименту – 64,6 %. ЛЗ, які містять два АФІ – склали 22,9 %, три АФІ – 8,3 %, комбінацію з чотирьох АФІ – 4,2 %.

Підгрупою, що займає третє місце за питомою вагою серед ЛЗ групи D – 14,1 % – є підгрупа D08 «Антисептичні і дезінфікуючі засоби для застосування в дерматології», яка містить 59 ЛЗ переважно українського виробництва (89,8 %) на основі 11 АФІ (табл. 4). У восьми групах, а саме: препарати на основі кислоти борної, нітрофуралу, йоду, водню перекису, калію перманганату, етанолу, брильянтового зеленого, інші препарати (бальзамічний лінімент за Вишневським, іхтіол, хлорофіліпт тощо) наявний асортимент забезпечується виключно ЛЗ вітчизняного виробництва.

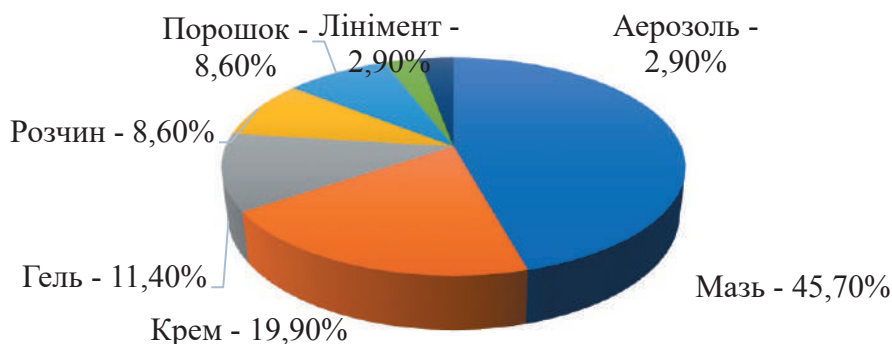

Рис. 6. Аналіз ЛЗ підгрупи D06 за формами випуску

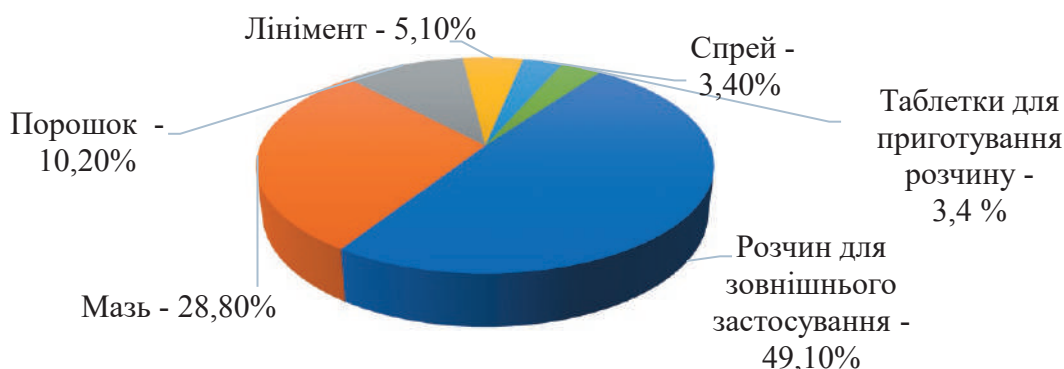

Рис. 7. Аналіз ЛЗ підгрупи D08 за формами випуску

Проведений аналіз за формою випуску виявив, що основними ЛФ в даній підгрупі є розчини для зовнішнього застосування – 49,1 %, мазі 28,8 % та порошки для приготування розчину – 10,2 %. Асортимент всіх наявних на ринку форм випуску ЛЗ підгрупи D08 наведено на рис. 7.

Проведений аналіз складу ЛЗ підгрупи D08 залежно від кількості АФІ виявив, що 76,3 % асортименту складають монопрепарати антисептиків і дезинфектантів.

Висновки

1. Проведено маркетингові дослідження та визначено основні тенденції вітчизняного ринку ЛЗ для застосування у дерматології в цілому та в підгрупах D03, D04, D06, D08, які використовуються для місцевого лікування гнійних інфекцій.

2. Показано, що частка препаратів імпортного виробництва забезпечує більшу половину

сегменту – 57,8 %, при цьому основними країнами-імпортерами є Німеччина (20,4 %), Індія (16,2 %), Польща (12,3 %), Хорватія (7,1 %), Швейцарія (6,3 %), Бельгія (5,2 %), Австрія (4,8 %) та Угорщина (4,2 %).

3. Визначено, що найбільш популярними формами випуску препаратів є мазі (38,4 %), креми (29,5 %), розчини для зовнішнього застосування (14,2 %), разом з тим потребує розширення номенклатура таких форм випуску, як гель (7,5 %) та аерозоль/спрей (4,2 %).

4. Виявлено, що за складом в сегменті дерматологічних ЛЗ переважають монокомпонентні препарати, частка яких коливається в підгрупах від 58,5 % до 76,3 %.

Перспективи подальших досліджень.

Результати дослідження структури вітчизняного фармацевтичного ринку ЛЗ для місцевого ліку-

Таблиця 4

Структура фармацевтичного ринку України підгрупи D08

Код АТС / Групи	Міжнародна непатентована назва	Кількість ЛЗ			
		Імпортні	Вітчизняні	Всього	
D08A Антисептичні і дезінфікуючі засоби	D08A C02	Хлоргексидин	1	9	10
	D08A C52	Хлоргексидин, комбінації	1	-	1
	D08A D	Препарати кислоти борної	-	2	2
	D08A F01	Нітрофурал	-	2	2
	D08A G02	Повідон-йод	2	4	6
	D08A G03	Йод	-	3	3
	D08A J10	Інші препарати, в тому числі комбінації	-	6	6
	D08A J57	Октенідин, комбінації	1	-	1
	D08A X01	Водню перекис	-	4	4
	D08A X06	Калію перманганат	1	2	3
	D08A X08	Етанол	-	11	11
	D08A X09	Брильянтовий зелений	-	2	2
	D08A X10	Інші препарати	-	8	8
Разом за підгрупу			6	53	59

вання ранового процесу можуть стати підґрунтям для подальших досліджень з аналізом показників „вартість-ефективність” (cost-effectiveness analysis – CEA), „вартість-переваги” (cost-benefit analysis – CBA), „вартість-корисність” (cost-utility analysis – CUA) для вітчизняних препаратів з метою оптимізації медикаментозного забезпечення військовослужбовців.

Результати проведеного аналітичного дослід-

ження, фрагмент якого представлено, розглядаються як теоретичне підґрунтя для подальшого науково-практичного та експериментального обґрунтування та встановлення методологічних принципів оптимізації досліджень зі створення ефективних комбінованих ЛЗ місцевої дії з різним типом дисперсійного середовища для комплексного лікування ран на етапах медичної евакуації поранених.

Литература

1. Білий В. Я., Верба А. В., Жаховський В. О. Еволюція поглядів та розвиток системи лікувально-евакуаційного забезпечення військ – уроки для Збройних Сил України. Медичне забезпечення антитерористичної операції: науково-організаційні та медико-соціальні аспекти: зб. наук. праць. Київ : ДП НВЦ Пріоритети, 2016. С. 60-76.
2. Воснно-польова хірургія. За ред. проф. Заруцького Я. Л., проф. Білого В. Я.: підручник. Київ : Фенікс. 2018. 544 с.
3. Власенко І. А., Тарасенко В. А., Подлесний А. В., Давтян Л. Л. Маркетинговий аудит дерматологічних лікарських засобів на фармацевтичному ринку України. *Рецепт*. 2019; 22(6) :924-927.
4. Державний формуляр лікарських засобів. Вип. III. Під ред. В. С. Бліхара, В. Т. Чумака, В. І. Мальцева та ін. Київ, 2011.
5. Державний реєстр лікарських засобів України. МОЗ України. <http://www.drlez.com.ua/>
6. Комpendиум 2019 - лекарственные препараты. За ред. В. М. Коваленка. Київ : Моріон. 2019. 2480. <http://compendium.com.ua>
7. Тарасенко В. О., Давтян Л. Л., Волох Д. С., Кучмістова О. Ф. та ін. Висвітлення окремих аспектів засобів для лікування ран і ранової інфекції: історико-еволюційний підхід. *Фітотерап. Час*. 2020; (2) : 43-47.

8. Тарасенко В. А., Кучмістова О. Ф., Соломенний А. М., Підлісний О. В. Структуризація особливостей та наслідків бойової травми у військовослужбовців. *Військ. мед. України*. 2019; 19(4) : 111-117.
9. Тарасенко В. О., Шматенко О. П., Сирота П. С. [та ін.]. Маркетинговий аналіз ринку лікарських засобів для лікування ранового процесу та опікової хвороби у військовослужбовців на госпітальному етапі. *Соцфармац. в охор. здор.* 2021 ; 7(1) : 71-79.
10. Cornelia Griggs, Jeremy Goverman, Edward A Bittner, Benjamin Levi. Sedation and Pain Management in Burn Patients. *Clin. Plast. Surg.* 2017. 44(3). P. 535-540. doi: 10.1016/j.cps.2017.02.026.
11. Jones V., Grey J.E. & Harding K.G. (2006). ABC of wound healing. *Wound dressings. BMJ*. (332) : 777-780.
12. Tarasenko V., Pidlisnyy A., Koval A. [et al.]. (2020). Technological and biopharmaceutical aspects of developing the basics of soft medicin allocation. *Archives of Pharmacy Practice*. 11(1) : 92-99.

Надійшла до редакції 19.08.2021 р.

Прийнято до друку 02.09.2021 р.

УДК 339.13.017:615.26.:(477)

DOI:10.33617/2522-9680-2021-3-67

В. О. Тарасенко, Т. В. Приходько, О. Ф. Кучмістова, А. М. Соломенний, О. В. Плешкова, О. В. Белозорова, Д. В. Дроздов

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ У ДЕРМАТОЛОГІЇ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ (ПОВІДОМЛЕННЯ I)

Ключові слова: лікарський засіб, маркетингове дослідження, активний фармацевтичний інгредієнт, лікарська форма, фармацевтичний ринок, рановий процес.

Метою роботи було проведення комплексного маркетингового дослідження сучасного стану фармацевтичного ринку лікарських засобів для застосування у дерматології щодо доцільності створення комбінованих ЛЗ для лікування ран.

Матеріали та методи дослідження. Проведення комплексних маркетингових досліджень передбачало використання загальнонаукових та системно-оглядових методів інформаційного пошуку: бібліографічний, документальний, контент аналіз, метод порівняння, системного аналізу.

Результати дослідження. Проаналізовано та узагальнено стан вітчизняного фармацевтичного ринку на наявність ЛЗ групи D за анатомо-терапевтично-хімічною класифікацією та виявлено імпортозалежність ринку – частка імпортованих препаратів – 57,8 %. Показані тенденції, що притаманні інноваційній діяльності вітчизняної фармацевтичної промисловості.

Визначено домінуючі за питомою вагою підгрупи ЛЗ згідно АТС класифікації: «Кортикостероїди для застосування у дерматології» (26,3 %), «Протигрибкові засоби для застосування у дерматології» (18,1 %), «Антисептичні і дезінфікуючі засоби» (14,1 %), «Засоби для лікування ран та виразкових уражень» (12,7 %) та «Антибіотики і хіміотерапевтичні засоби» (11,5 %). Встановлено, що провідними імпортерами ЛЗ досліджуваної групи є Німеччина (20,4 %), Індія (16,2 %), Польща (12,3 %), Хорватія (7,1 %), Швейцарія (6,3 %), Бельгія (5,2 %), Австрія (4,8 %) та Угорщина (4,2 %). Визначено, що за природою АФІ в сегменті дерматологічних ЛЗ переважають синтетичні (88,0 %) сполуки, а за складом ЛЗ – монокомпонентні препарати, частка яких коливається в підгрупах від 58,5 % до 76,3 %. Показано, що оптимальна ширина асортименту сучасних комбінованих дерматологічних ЛЗ для 38 вітчизняних виробників ще не досягнута, зокрема приділено увагу перспективі щодо фармацевтичної розробки нових комбінованих ЛЗ для аплікаційної терапії.

Висновок. Дослідження ефективності різних груп ЛЗ для лікування ранового процесу на різних стадіях дозволили зробити висновки, що застосування препаратів закордонного виробництва комбінованої дії для лікування опікової хвороби є економічно затратним, в той час як український фармацевтичний ринок потребує розширення номенклатури та впровадження у виробництво нових ЛЗ комбінованої антимікробної та протизапальної дії для лікування ран та ранової інфекції.

В. А. Тарасенко, Т. В. Приходько, Е. Ф. Кучмистова,
А. Н. Соломенний, О. В. Плешкова, О. В. Белоzerova,
Д. В. Дроздов

МАРКЕТИНГОВЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ ДЛЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ В ДЕРМАТОЛОГИИ НА ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОМ РЫНКЕ УКРАИНЫ (СООБЩЕНИЕ I)

Ключевые слова: лекарственное средство, маркетинговые исследования, активный фармацевтический ингредиент, лекарственная форма, фармацевтический рынок, раневой процесс.

Целью работы было проведение комплексного маркетингового исследования современного состояния фармацевтического рынка лекарственных средств для использования в дерматологии с целью рационального создания комбинированных ЛС для лечения ран.

Материалы и методы исследования. Проведение комплексных маркетинговых исследований предусматривало использование общенаучных и системно-обзорных методов информационного поиска: библиографический, документальный, контент анализ, метод сравнения, системный анализ.

Результаты исследования. Проанализировано и обобщено состояние отечественного фармацевтического рынка на присутствие лекарственных средств группы D по АТС классификации и выявлено импортозависимость рынка – доля импортных препаратов – 57,8 %. Показаны тенденции, которые соответствуют инновационной деятельности отечественной фармацевтической промышленности.

Определены доминирующие по удельной плотности подгруппы ЛС согласно АТС классификации: «Кортикостероиды для использования в дерматологии» (26,3 %), «Противогрибковые средства для использования в дерматологии» (18,1 %), «Антисептические и дезинфицирующие средства» (14,1 %), «Средства для лечения ран и язвенных повреждений» (12,7 %) и «Антибиотики и химиотерапевтические средства» (11,5 %). Установлено, что ведущими импортерами ЛС исследуемой группы являются Германия (20,4 %), Индия (16,2 %), Польша (12,3 %), Хорватия (7,1 %), Швейцария (6,3 %), Бельгия (5,2 %), Австрия (4,8 %) и Венгрия (4,2 %). Определено, что за природой АФИ в сегменте дерматологических ЛС преобладают синтетические (88,0 %) вещества, а по составу ЛС – монокомпонентные препараты, доля которых колеблется в подгруппах от 58,5 % до 76,3 %. Показано, что оптимальный круг ассортимента современных комбинированных дерматологических ЛС для 38 отечественных производителей еще не достигнут. Уделено внимание перспективе относительно фармацевтической разработке новых комбинированных ЛС для аппликационной терапии.

Выводы. Исследования эффективности разных групп ЛС для лечения раневого процесса на разных стадиях позволили сделать выводы, что использование препаратов импортного производства комбинированного действия для лечения раневого процесса является экономически затратным, в то время как украинский фармацевтический рынок требует расширения номенклатуры и внедрения в производство новых ЛС комбинированного антимикробного и противовоспалительного действия для лечения ран и раневой инфекции.

В. А. Tarasenko, T. V. Prykhodko, O. F. Kuchmistova,
A. M. Solomenniy, O. V. Pleshkova, O. V. Belozerova,
D. V. Drozdov

PHARMACEUTICALS MARKETING RESEARCHES FOR USE IN DERMATOLOGY AND ON THE PHARMACEUTICAL MARKET OF UKRAINE IN GENERAL (MESSAGE I)

Keywords: pharmaceutical, marketing research, medicinal product, marketing researches, active pharmaceutical ingredient, drug formulation, pharmaceutical market, wound process.

The purpose of the study was to conduct complex marketing research of the current condition of the pharmaceutical market for use in dermatology to compose the well-balanced combination drugs (CD) for wound healing.

Materials and methods: Conduct of complex marketing researches involved the use of general scientific, systematic, and survey research methods of informational search: bibliographical, document retrieval, content analysis, comparative approach, and system-oriented analysis.

Results. The current condition of the domestic pharmaceuticals market was analysed and summed up for the availability of the Group D medicinal products according to Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification system. Market dependency on import medicinal products was identified (import products share amounts to 57,8% of the market). The trends which reflect the innovation activity of the domestic pharmaceutical industry were presented in the findings. Prevailing (based on its specific density) medicinal products subgroups according to ATC classification «Corticosteroids for use in dermatology» (26,3%), «Anti-fungals for use in dermatology» (18,1%), «Antiseptics and Disinfectants» (14,1%), «Medicinal products for wound and ulcerous injuries healing» (12,7%), and «Antibiotics and chemotherapeutics» (11,5%). It was established that the main importers of the interested medicinal products group are Germany (20,4%), India (16,2%), Poland (12,3%), Croatia (7,1%), Switzerland (6,3%), Belgium (5,2%), Austria (4,8%), and Hungary (4,2%). We found out that in the dermatology medicinal products segment, active pharmaceutical ingredients by their nature are mostly synthetic (88%), and by their composition, such medicinal products are mixed formulations with the subgroups market share between 58,5% – 76,3%. It was also shown that the optimal assortment range of modern combination drugs of dermatology medicinal products for 38 domestic producers is not yet reached. We paid attention to the perspective regarding the pharmaceutical development of new combination drugs for application therapy.

Conclusions. The research of the effectiveness of different groups of medicinal products to wound healing on different stages, allowed us to conclude that the usage of imported combination effect medicinal products for wound healing is more cost-ineffective while the Ukrainian pharmaceutical market requires product differentiation and introduction of the new combined antimicrobial and anti-inflammatory effect medicinal products into production for wound healing and wound infection.

Конфлікт інтересів: автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів у даному напрямку досліджень.

Участь кожного автора у написанні статті

V. A. Tarasenko^{A,D}, T. V. Prykhodko^{B,D}, O. F. Kuchmistova^{A,C},
A. M. Solomenniy^{B,D}, O. V. Pleshkova^C, O. V. Belozerova^E,
D. V. Drozdov^E

A – концепція і дизайн дослідження

B – збір матеріалу

C – статистична обробка даних

D – написання тексту

E – редагування

Електронна адреса для листування із авторами:
vika_tarasenko83@ukr.net (Вікторія Тарасенко,
телефон +38-095-838-97-19).

